

Lekcja WOS-u online:

**Jak ze sobą rozmawiać
o migracjach, by nas słyszano
i rozumiano?**

WOS w szkole podstawowej i średniej

Fot. Maciej Moskwa

© UNHCR

Polecamy nasze podręczniki do WOS-u

do szkoły
podstawowej
i ponadpodstawowej

Więcej informacji na:

- koss.ceo.org.pl/
- koss.ceo.org.pl/facebook

Webinarium zostało przygotowane w ramach projektu „Globalna szkoła. Razem o migracjach”, który jest częścią przedsięwzięcia „I am European: Historie i fakty o migracjach na XXI wiek” realizowanego przez Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Projekty współfinansowane są ze środków Unii Europejskiej oraz w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. Treść wyraża wyłącznie poglądy autorów/autorek i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Unii Europejskiej. www.gov.pl/polskapomoc

Po raz pierwszy
w historii liczba uchodźców
przekroczyła sto milionów.
Na naszym webinarium
dowiesz się, jak rozmawiać
o migracjach ludności.

Nauczysz się wykorzystywać
Porozumienie bez Przemocy.
Ten sposób komunikacji pomaga
usłyszeć i zrozumieć inne osoby
za pomocą czterech kroków:

- obserwacji
- nazywania uczuć
- wyrażania potrzeb
- prośby.

Na lekcji będziesz
szukać odpowiedzi
na pytania:

- Co widzimy i co słyszymy o migracjach z mediów?
- Jakie emocje budzi w was słowo „migracja”? A jakie „migrantka”, „migrant”?
Czym te słowa od siebie się różnią i dlaczego?
- Czy znamy kogoś, kto migrował? A może sami mamy doświadczenie migracji albo mają je nasi bliscy?
- Czy powinno się wspierać migrantki i migrantów? Jeśli tak, to w jaki sposób i dlaczego?

A po lekcji
będziesz potrafił(a):

- omawiać procesy migracyjne, zwracając uwagę na to, co widzicie i co czujecie, czego potrzebujecie oraz jakie widzicie rozwiązania;
- znajdować w mediach informacje na temat migracji; wyjaśniać, jak być uważnym obserwatorem, kiedy jest mowa o migracjach, a także dostrzegać wielowymiarowość tego zjawiska;
- wykazywać znaczenie historii indywidualnych osób w poznawaniu zjawiska migracji; przedstawić, dlaczego osoby te zmieniły miejsce zamieszkania.

Kilka słów o autorce

Dorota Stępnia

nauczycielka historii, wiedzy o społeczeństwie i etyki w Szkole Podstawowej w Ożarowie Mazowieckim i Ołtarzewie. Autorka programu nauczania „Korzenie europejskiej wyobraźni”, mentorka w kursach internetowych Centrum Edukacji Obywatelskiej oraz autorka scenariuszy. Laureatka Nagrody im. Ireny Sendlerowej „Za naprawianie świata” w 2011 roku.

Racja czy relacja?

Porozumienie
bez Przemocy

© UNHCR

Porozumienie bez Przemocy

OBSERWACJE

OCENY

UCZUCIA

MYŚLI

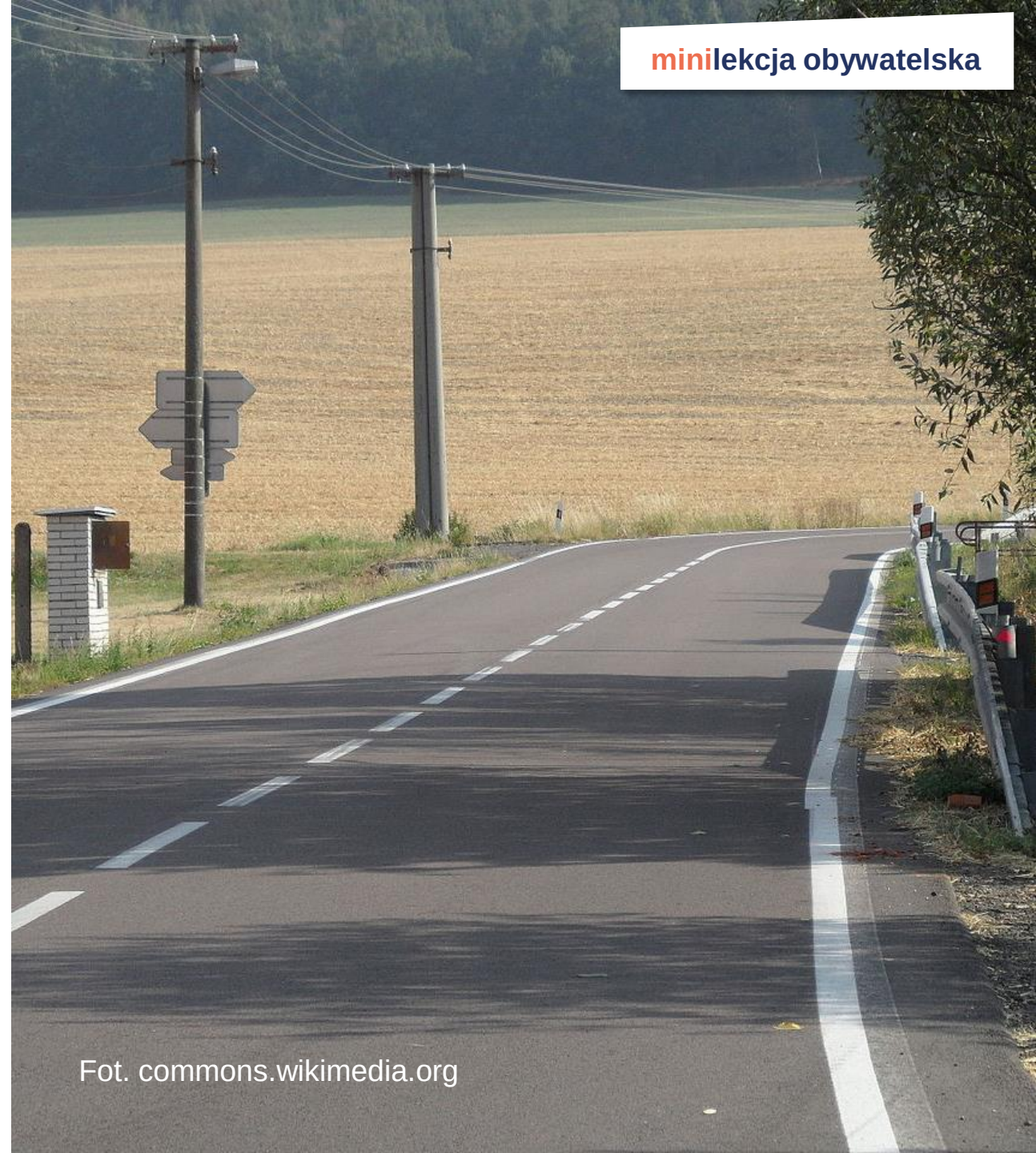
POTRZEBY

STRATEGIE

PROŚBY

ŻĄDANIA

WOS w szkole podstawowej i średniej

Fot. commons.wikimedia.org

To, co powiesz może
zmienić świat.

Marshall B. Rosenberg

Ludzi wyprowadzają
z równowagi nie
same fakty, lecz
sposób, w jaki ludzie
je widzą.

Epiktet

Proces i zmiana

Pierwszy krok...
empatia

WOS w szkole podstawowej i średniej

Fot. commons.wikimedia.org

Porozumienie bez Przemocy w edukacji globalnej

Edukacja globalna to część edukacji obywatelskiej, która pomaga młodym ludziom zrozumieć otaczający ich świat.

Edukacja globalna kładzie szczególny nacisk na:

- tłumaczenie przyczyn i konsekwencji zjawisk
- ukazywanie wpływu jednostki na globalne procesy i wpływu globalnych procesów na jednostkę
- przełamywanie istniejących stereotypów i uprzedzeń
- przedstawianie perspektywy Globalnego Południa
- kształtowanie krytycznego myślenia i zmianę postaw.

Porozumienie bez Przemocy w edukacji globalnej

Edukacja globalna to część edukacji obywatelskiej, która pomaga młodym ludziom zrozumieć otaczający ich świat.

Edukacja globalna sprzyja kształtowaniu postaw:

- odpowiedzialności
- szacunku
- uczciwości
- otwartości
- odpowiedzialności
- osobistego zaangażowania
- gotowości do ustawicznego uczenia się.

Ocena i osądy

- Konflikty
- Wojny
- Zmiana klimatu
- Różnorodność kulturowa
- Migracje

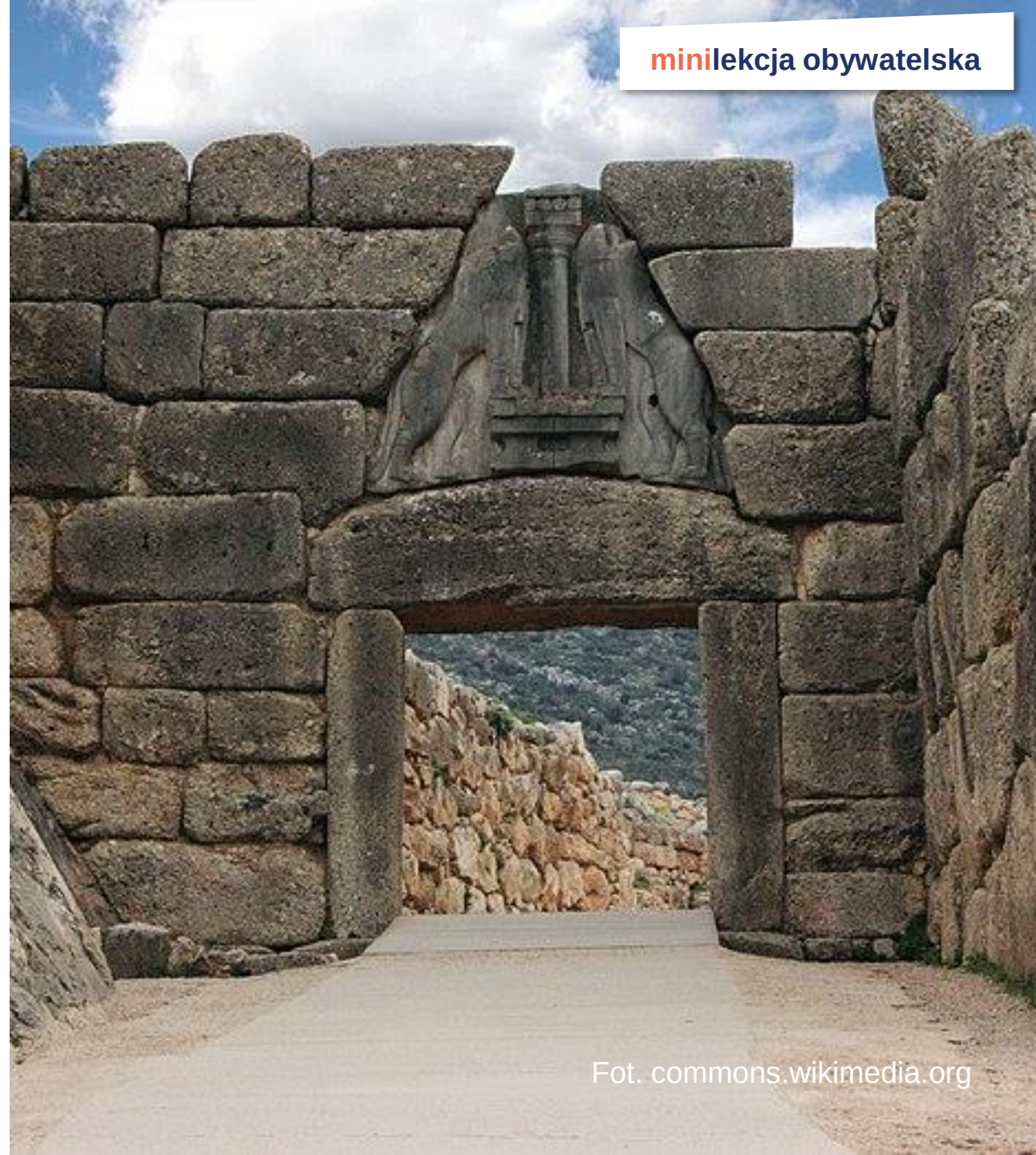
WOS w szkole podstawowej i średniej

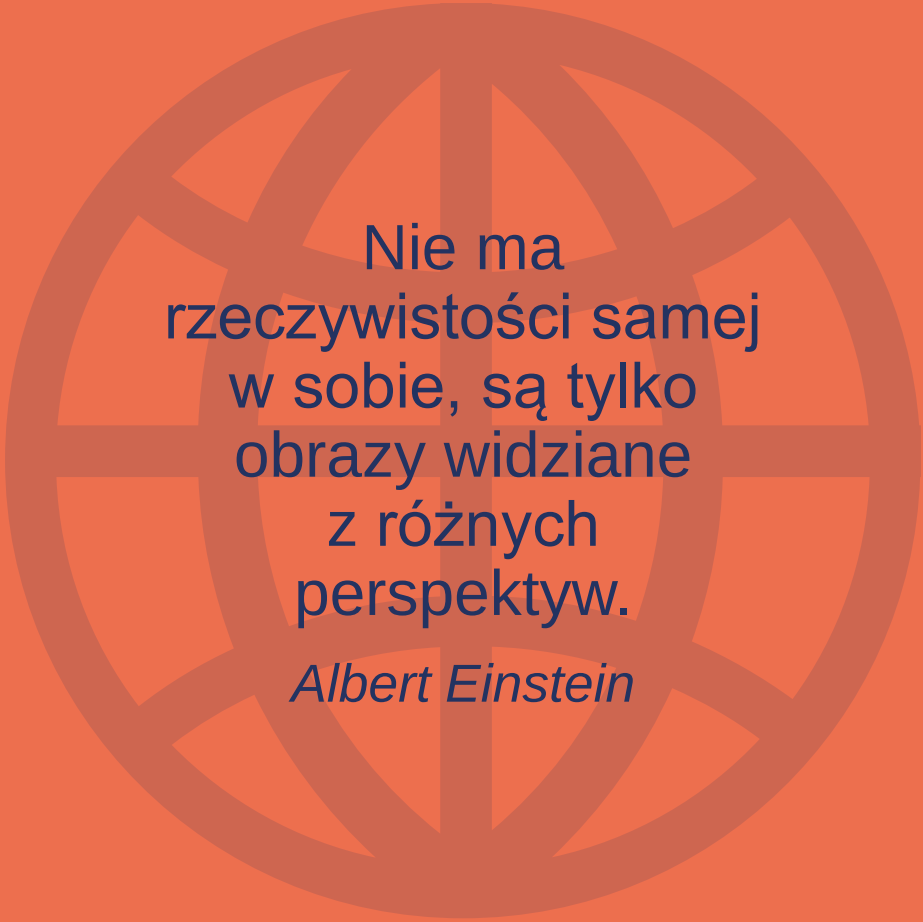

Fot. commons.wikimedia.org

Obserwacja: widzę, słyszę

- Przekazy medialne
- Filmy
- Indywidualne historie
- Doświadczenie migracyjne
- Historie

Nie ma
rzeczywistości samej
w sobie, są tylko
obrazy widziane
z różnych
perspektyw.

Albert Einstein

Migracje a przekaz medialny

W 2020 roku
ponad **280 mln**
ludzi mieszkało
w kraju innym
niż ich kraj
urodzenia.

Za ocenami kryją się przekonania

- Etykieta
- Uprzedzenia
- Stereotyp

Nie mogę zaufać.

Świat jest niebezpieczny.

Powinno się zawsze
pomagać innym.

Świat jest bezpieczny i jest w nim
miejsce dla każdego.

I ja i inni są ważni.

Jest w życiu miejsce na różnorodność.

Migracje **a** opinia społeczna

Jakie uczucia budzą
we mnie migranci,
migracja?

Afghanistan. Syria.
DR Congo. Nigeria.
Iraq. South Sudan.
Venezuela. Sahel.
Yemen. Myanmar.

Jakie uczucia budzą we mnie migranci, migracja?

Co czuję? Co czujemy?

Jestem zaniepokojony,
zi rytowany, spięty, zakłopotany,
wątpiący, zatroskany,
przycgnębiony, zły, wściekły,
sfrustrowany, zszokowany,
zmęczony, bezradny.

Jesteśmy zamknięci
w sobie, pełni obaw,
zobojętniali.

Jestem wdzięczny, wzruszony,
poruszony, zbudowany, dumny,
pełen optymizmu, spokojny,
zainspirowany, oczekujący,
wrażliwy.

Jesteśmy zaabsorbowani,
zaciekawieni, życzliwi,
swobodni, gotowi okazać
czułość, odprężeni.

Migracja:

dobrowolna i wymuszona, zewnętrzna i wewnętrzna

Zrozumieć potrzeby
drugiej osoby
nie oznacza rezygnacji
ze swoich własnych.
Oznacza natomiast
okazanie drugiej sobie,
że jesteś zainteresowany
zarówno swoimi,
jak i jej potrzebami.

Marshall B. Rosenberg

**Wszyscy ludzie
mają takie same
potrzeby,
tylko różne
strategie ich
zaspokajania.**

Migracja z powodu: prześladowań,
konfliktów, chęci dołączenia
do rodziny, poszukiwania
lepszego warunków życia...

Uczucia informują nas o naszych
zaspokojonych i niezaspokojonych
potrzebach.

Potrzeba: rozwoju, uczenia się
porządku, kompetencji,
współpracy, przyczyniania się do
ubogacania życia innych,
informacji zwrotnej, poczucia
własnej wartości, radości,
wolności, akceptacji, zaufania,
zrozumienia, wsparcia,
pożywienia, wody, odpoczynku,
schronienia, kontaktu,
autentyczności, harmonii,
humor/śmiech, pokoju, porządku.

Storytelling – posłuchaj,
co mam do powiedzenia

Prośba czy żądanie?

- Projekty uczniowskie
- Tydzień Edukacji Globalnej
- Migracje lokalnie i globalnie.

Nigdy nie wątp,
że mała grupa
zaangażowanych
ludzi może zmienić
świat. To jedyna siła,
której kiedykolwiek
się to udało.

Margaret Mead

ŚWIAT W ZASIĘGU RĘKI

Gdyby na świecie żyło tylko 100 ludzi, to wśród nich byłoby:

**50 KOBIET
50 MĘŻCZYZN**

**25 DZIECI
75 DOROSŁYCH**
(Z KTÓRYCH 8 MIAŁOBY PONAD 65 LAT)

**60 AZJATÓW
16 AFRYKANÓW
10 EUROPEJCZYKÓW
14 MIESZKAŃCÓW OBU AMERYK**

**31 CHRZEŚCIJAN
23 MUŻULMANÓW
15 HINDUISTÓW
8 ATEISTÓW
7 BUDDYSTÓW
16 WYZNAWCÓW INNEJ WIARY**

**86 UMIAŁOBY CZYTAĆ I PISAĆ,
A 14 NIE UMIAŁOBY**

**7 MIAŁYBY WYŻSZE WYKSZTAŁCENIE
40 MIAŁYBY KOMPUTER**

**78 MIAŁOBY SCHRONIENIE
22 NIE MIAŁYBY WARUNKÓW DO ŻYCIA**

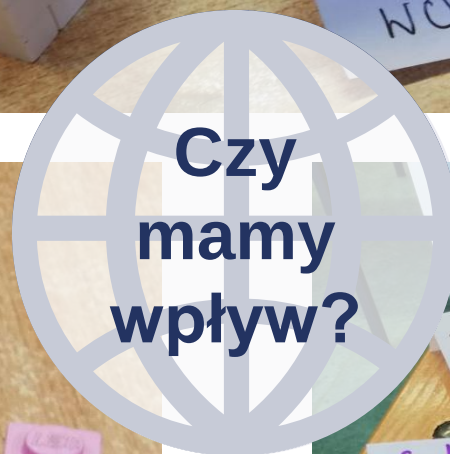
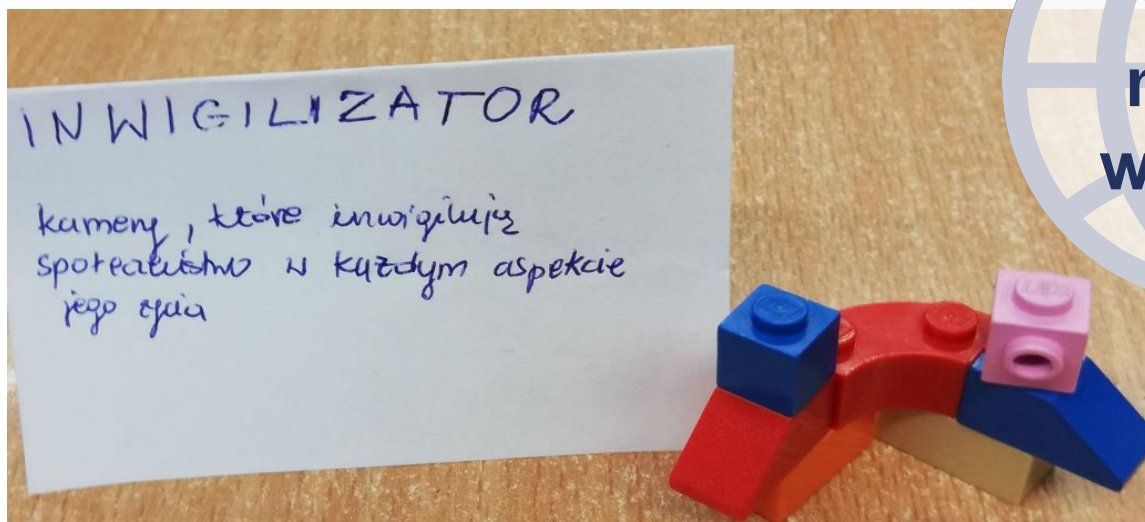
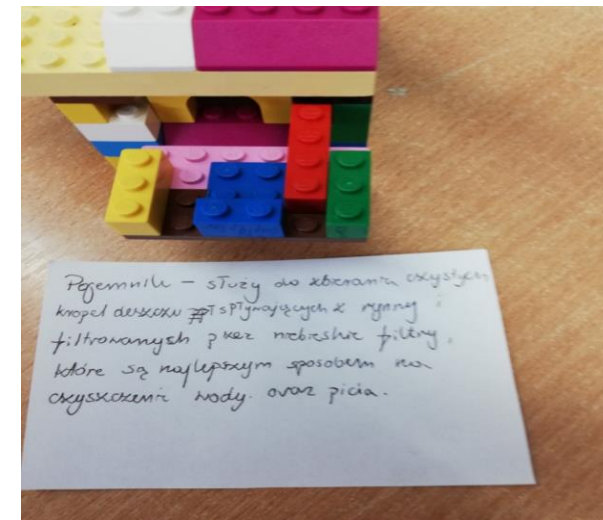
**91 MIAŁOBY DOSTĘP DO WODY PITNEJ
9 NIE MIAŁOBY WODY ZDATNEJ DO PICIA**

**1 UMARŁAŁA Z GŁODU
11 BYŁOBY NIEDOŻYWIANYCH
22 MIAŁOBY NADWAGĘ**

ŚWIAT W 2030 ROKU

Świat, jaki
stworzyliśmy, jest
procesem naszego
myślenia. I nie
można go zmienić
bez zmiany
naszego myślenia

Albert Einstein

Bądźmy uważni

Migracje
perspektywy

WOS w szkole podstawowej i średniej

Fot. Caroline Bach

© UNHCR

Źródła: Podstawa programowa

PODSTAWA PROGRAMOWA SP	PODSTAWA PROGRAMOWA TECHNIKUM/LICEUM
Cele kształcenia: 1.5 ma podstawową wiedzę na temat praw człowieka, środków masowego przekazu oraz wybranych spraw międzynarodowych Treści nauczania: 6.6 rozpoznaje problemy społeczne swojej społeczności lokalnej (np. wynikające z sytuacji demograficznej, gospodarczej, infrastrukturalnej); (...) 1.10. 2 znajduje w mediach wiadomości na wskazany temat; odróżnia informacje o faktach od komentarzy i opinii; (...) 12.5 (...) rozważa propozycje działań w kierunku poprawy warunków życia innych ludzi na świecie	Cele kształcenia: 1.5 diagnozuje problemy społeczno-polityczne na poziomie lokalnym, państwowym, europejskim i globalnym oraz ocenia wybrane rozwiązania tych problemów i diagnozuje możliwość własnego wpływu na ich rozwiązanie; Treści nauczania: 3.9 charakteryzuje specyfikę procesów migracyjnych do Europy i wewnątrz Europy; 4.4 analizuje przyczyny zamieszkiwania Polaków poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (potoki emigracyjne, zmiana granic i wysiedlenia); wyjaśnia zróżnicowanie form i treści tożsamości polskiej tych osób.

Źródła: linki

- <https://migracje.ceo.org.pl/filmy/opowiesci-o-migracjach>
- <https://migracje.ceo.org.pl/filmy/jakie-sa-przyczyny-migracji-material-edukacyjny>
- <https://migracje.ceo.org.pl/materialy/scenariusze?page=1>
- <https://globalna.ceo.org.pl/material/zestaw-tekstow-merytorycznych-o-migracjach/>
- <https://globalna.ceo.org.pl/wp-content/uploads/sites/4/2022/05/Wprowadzenie-do-pojecia-migracji.pdf>

The background features a large, light gray circular graphic with a grid of curved lines, resembling a stylized globe or a complex geometric pattern. A semi-transparent dark gray circle is centered over the text.

Dziękuję za uwagę.
Dorota Stępnia

Dziękujemy za uwagę!

**Fundacja Centrum
Edukacji Obywatelskiej**

ul. Noakowskiego 10
00-666 Warszawa

www.ceo.org.pl

www.blog.ceo.org.pl

Program „WOS w szkole podstawowej i średniej” jest realizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w ramach obszaru „Wyjaśnij politykę”

Kontakt

koss@ceo.org.pl